

**UCHWAŁA NR IV/46/2024
RADY POWIATU SOKÓLSKIEGO**

z dnia 20 czerwca 2024 r.

**w sprawie oceny sytuacji ekonomiczno-finansowej Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki
Zdrowotnej w Sokółce za rok 2023**

Na podstawie art. 53a ust. 4 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz. U. z 2024 r. poz. 799) uchwała się, co następuje:

§ 1. Dokonuje się oceny sytuacji ekonomiczno-finansowej Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Sokółce za rok 2023, która stanowi załącznik do uchwały.

§ 2. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady

Krzysztof Krasiński

Ocena sytuacji ekonomiczno-finansowej Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Sokółce za rok 2023

Podstawą oceny sytuacji ekonomiczno – finansowej Samodzielnego Publicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Sokółce jest raport o sytuacji ekonomiczno – finansowej za 2023 r., sporządzony przez kierownika zakładu zgodnie z art. 53a ust. 2 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz. U. z 2024 r. poz. 799).

Raport został przygotowany na podstawie sprawozdania finansowego za rok 2023 i zawiera:

- 1) analizę sytuacji ekonomiczno-finansowej za 2023 r.,
- 2) prognozę sytuacji ekonomiczno-finansowej na kolejne trzy lata obrotowe wraz z opisem przyjętych założeń,
- 3) informację o istotnych zdarzeniach mających wpływ na sytuację zakładu.

Analiza oraz prognoza sytuacji ekonomiczno – finansowej zawarta w raporcie została przygotowana w oparciu o wskaźniki określone w rozporządzeniu Ministra Zdrowia z dnia 12 kwietnia 2017 r. w sprawie wskaźników ekonomiczno-finansowych niezbędnych do sporządzenie analizy oraz prognozy sytuacji ekonomiczno-finansowej samodzielnych publicznych zakładów opieki zdrowotnej (Dz. U. poz 832).

Przyjęto cztery wskaźniki ekonomiczno – finansowe niezbędne do sporządzenia analizy oraz prognozy sytuacji ekonomiczno – finansowej w SP ZOZ w Sokółce, tj.:

- 1) **wskaźniki zyskowności:** zyskowności netto, zyskowności działalności operacyjnej, zyskowności aktywów;
- 2) **wskaźniki płynności:** bieżącej płynności, szybkiej płynności;
- 3) **wskaźniki efektywności:** rotacji należności, rotacji zobowiązań;
- 4) **wskaźniki zadłużenia:** zadłużenia aktywów, wypłacalności.

Wskaźniki zyskowności służą do oceny rentowności działania podmiotu, wskaźniki płynności mierzą zdolność do wywiązywania się z krótkoterminowych zobowiązań, wskaźniki efektywności informują w jakich cyklach podmiot spłaca zobowiązania oraz otrzymuje należności.

- SP ZOZ w Sokółce w 2023 r. uzyskał przychody w kwocie: 72 373 372,26 zł. Przychody ze sprzedaży usług medycznych udzielanych zarówno w ramach umów zawartych z NFZ oraz osobom nieubezpieczonym, stanowiły ponad 95,21% przychodów ogółem.
- Koszty SP ZOZ w Sokółce w 2023 r. wynosiły ogółem: 80 281 922,94 zł. Koszty wynagrodzeń ze stosunku pracy, umów zlecenia i o dzieło, świadczeń na rzecz pracowników, usług obcych oraz zużycia materiałów, stanowiły 91,59% wszystkich kosztów.
- W 2023 r. SP ZOZ w Sokółce z tytułu odsetek poniósł koszty w wysokości: 1 942 050,60 zł.

- SP ZOZ w Sokółce 2023 rok zakończył ujemnym wynikiem finansowym w wysokości: 8 044 417,68 zł.
- Wskaźniki ekonomiczno – finansowe za 2023 r. w SP ZOZ w Sokółce przedstawia poniższa tabela.

Tabela podsumowująca wyniki oceny sytuacji ekonomiczno – finansowej				
LP	Nazwa wskaźnika	Wartość wskaźnika	Ocena	Maksymalna wartość pkt możliwa do uzyskania
WSKAŹNIK ZYSKOWNOŚCI				
1.	Wskaźnik zyskowności netto (%)	-11,15	0	5
2.	Wskaźnik zyskowności działalności oper. (%)	-8,31	0	5
3.	Wskaźnik zyskowności aktywów (%)	-24,75	0	5
WSKAŹNIK PŁYNNOŚCI				
1.	Wskaźnik bieżącej płynności	0,38	0	12
2.	Wskaźnik szybkiej płynności	0,33	0	13
WSKAŹNIK EFEKTYWNOŚCI				
1.	Wskaźnik rotacji należności (w dniach)	34,41	3	3
2.	Wskaźnik rotacji zobowiązań (w dniach)	44,45	7	7
WSKAŹNIK ZADŁUŻENIA				
1.	Wskaźnik zadłużenia aktywów (%)	98,68	0	10
2.	Wskaźnik wypłacalności	-1,87	0	10
Łączna wartość punktów			10	70

Jak wynika z przedstawionych w tabeli wskaźników, SP ZOZ w Sokółce osiągnął 10 punktów na 70 punktów możliwych do uzyskania. Jest to wynik taki sam jak za 2022 r.

Wskaźnik zyskowności

Wskaźniki zyskowności określają zdolność zakładu do generowania zysków, a zatem ekonomiczną efektywność działalności. Dodatkowo wartości wskaźników informują o racjonalnym gospodarowaniu, gdzie przychody przewyższają koszty.

SP ZOZ w Sokółce osiągnął **ujemny wynik finansowy**, co oznacza, że koszty zakładu przewyższyły przychody.

- 1) **Wskaźnik zyskowności netto (%)** pokazuje jaką część przychodów stanowi odnotowany zysk lub strata. W ten sposób określona jest efektywność gospodarki finansowej w odniesieniu do relacji przychody ogółem – koszty ogółem podmiotu.
 - Wskaźnik zyskowności netto SP ZOZ w Sokółce wyniósł -11,15%, co oznacza, że uzyskał ocenę 0 pkt na 5 pkt możliwych do uzyskania w tym zakresie. Świadczy to o braku równowagi pomiędzy przychodami, a kosztami. Wskaźnik ten uległ nieznacznej poprawie względem 2022 r. (-13,25%).
- 2) **Wskaźnik zyskowności działalności operacyjnej (%)** określa ekonomiczną efektywność działania podmiotu, z uwzględnieniem działalności podstawowej oraz pozostałej działalności operacyjnej.
 - Wskaźnik zyskowności działalności operacyjnej SP ZOZ w Sokółce wyniósł -8,31%, co oznacza, że uzyskał ocenę 0 pkt na 5 pkt możliwych do uzyskania w tym zakresie. Ujemna wartość wskaźnika świadczy o tym, że koszty przewyższyły wygenerowane przychody działalności operacyjnej. Wskaźnik ten uległ nieznacznej poprawie względem 2022 r. (-11,53%).
- 3) **Wskaźnik zyskowności aktywów (%)** informuje o wielkości zysku lub straty przypadającej na jednostkę wartości zaangażowanych aktywów, czyli wyznacza on ogólną zdolność aktywów podmiotu do generowania zysku.
 - Wskaźnik zyskowności aktywów SP ZOZ w Sokółce wyniósł -24,75%, co oznacza, że uzyskał ocenę 0 pkt na 5 pkt możliwych do uzyskania w tym zakresie. Ujemna wartość tego wskaźnika informuje o generowaniu straty przez zakład i nieefektywnym zarządzaniu aktywami.

Łącznie SP ZOZ w Sokółce uzyskał 0 pkt na 15 pkt możliwych do uzyskania w tym zakresie. Jest to wynik taki sam jak za 2022 r, jednak wartość wskaźników uległa nieznacznej poprawie. Wartości wskaźników zyskowności wskazują ujemne wartości oraz wskazują na negatywny trend w analizowanym okresie, co wpływa na pogorszenie rentowności i efektywności prowadzonej działalności.

Wskaźniki płynności

Wskaźniki płynności określają zdolność podmiotu do terminowego regulowania zaciągniętych zobowiązań krótkoterminowych. Jeżeli poziom wskaźników obniża się, to występuje ryzyko utraty przez podmiot zdolności do terminowego regulowania zobowiązań. W przypadku, gdy wskaźniki są zbyt wysokie, może to świadczyć o nieefektywnym gospodarowaniu posiadanymi środkami obrotowymi, takimi jak zapasy, należności lub środki finansowe.

- 1) **Wskaźnik bieżącej płynności** określa zdolność podmiotu do spłaty zobowiązań krótkoterminowych poprzez upłynnienie wszystkich środków obrotowych.
 - Wskaźnik bieżącej płynności SP ZOZ w Sokółce wyniósł 0,38, co oznacza, że uzyskał ocenę 0 pkt na 12 pkt możliwych do uzyskania w tym zakresie. Wskaźnik bieżącej płynności nieznacznie podwyższył się względem 2022 r. wartość wskaźnika wskazuje na ryzyko utraty przez podmiot zdolności terminowego regulowania zobowiązań. Zakład posiada płynność finansową dzięki zewnętrznemu finansowaniu.

2) **Wskaźnik szybkiej płynności** określa zdolność podmiotu do spłacania zobowiązań krótkoterminowych najbardziej płynnymi aktywami, tj. krótkoterminowymi należnościami i aktywami finansowymi.

- Wskaźnik szybkiej płynności w SP ZOZ w Sokółce wyniósł 0,33, co oznacza, że zakład uzyskał ocenę 0 pkt na 13 pkt możliwych do uzyskania w tym zakresie. Jednak wartość dodatnia wskaźnika świadczy o zdolności zakładu do regulowania zobowiązań krótkoterminowych łatwo upłynnianymi aktywami obrotowymi. Zakład posiada płynność finansową dzięki uruchomionym pożyczkom na spłatę bieżących zobowiązań.

Łącznie SP ZOZ w Sokółce uzyskał 0 pkt na 25 pkt możliwych do uzyskania w tym zakresie. Jest to wynik taki sam jak za 2021 r. i 2022 r. Wskaźnik dodatni świadczy o tym, że Zakład posiada płynność finansową dzięki uruchomionym pożyczkom na spłatę bieżących zobowiązań. Wskaźniki płynności wskazują tendencję spadkową w ostatnich latach. Spadek ten jest spowodowany koniecznością spłaty rat oraz odsetek zaciągniętych pożyczek, kredytów inwestycyjnych oraz na bieżącą działalność.

Wskaźniki efektywności

Wskaźniki efektywności opisują efektywność przyjętej polityki zarządzania przepływami pieniężnymi i mogą sygnalizować o ryzyku utraty płynności finansowej przez zakład.

- 1) **Wskaźnik rotacji należności (w dniach)** określa długość cyklu oczekiwania podmiotu na uzyskanie należności za świadczone usługi. Im wyższy poziom wskaźnika, tym podmiot ma większe trudności ze ściągalnością swoich należności.
 - SP ZOZ w Sokółce oczekiwał na uzyskanie należności średnio 34,41 dnia, co oznacza, że uzyskał maksymalną ocenę 3 pkt.
- 2) **Wskaźnik rotacji zobowiązań (w dniach)** określa okres, jaki jest potrzebny podmiotowi do spłacenia swoich zobowiązań krótkoterminowych. Zbyt wysoka wartość wskaźnika może świadczyć o trudnościach podmiotu w regulowaniu swoich bieżących zobowiązań.
 - SP ZOZ w Sokółce potrzebował średnio 44,45 dnia na spłatę zobowiązań, co oznacza, że uzyskał maksymalną ocenę 7 pkt.

Łącznie SP ZOZ w Sokółce uzyskał 10 pkt na 10 pkt możliwych do uzyskania w tym zakresie. Jest to wynik taki sam jak za 2021 r. i 2022 r. Wskaźniki te są utrzymane na optymalnych poziomach.

Wskaźniki zadłużenia

Wskaźniki zadłużenia określa się poprzez:

- 1) **Wskaźnik zadłużenia aktywów (%)** - informuje o stopniu finansowania aktywów kapitałami obcymi. Zbyt wysoka wartość wskaźnika podważa wiarygodność finansową podmiotu.
 - Wartość wskaźnika zadłużenia aktywów w SP ZOZ w Sokółce wyniosła 98,68%, co oznacza, że zakład uzyskał ocenę 0 pkt na 10 pkt możliwych do uzyskania w tym zakresie.

- Wartość wskaźnika zadłużenia aktywów nieznacznie spadła w porównaniu do roku 2022 r. (99,96%). Zakład w celu rozwoju potrzebuje finansowania kapitałami obcymi, stanowiącymi zazwyczaj tańsze źródło pozyskiwania kapitału niż kapitał własny. Niezbędne jest kontrolowanie poziomu tego zadłużenia.

2) **Wskaźnik wypłacalności** – określa wielkość funduszy obcych przypadających na jednostkę funduszu własnego. Wysoka wartość wskaźnika wskazuje na możliwość utraty zdolności do regulowania przez podmiot zobowiązań.

- Wartość wskaźnika wypłacalności w SP ZOZ w Sokółce wyniosła: -1,87, co oznacza, że zakład uzyskał ocenę 0 pkt na 10 pkt możliwych do uzyskania.
- Wpływ na ujemną wartość wskaźnika wypłacalności miały, m.in.:
 - ujemna wartość funduszu własnego szpitala,
 - wysoka strata z lat ubiegłych.

Łącznie SP ZOZ w Sokółce uzyskał 0 pkt na 20 pkt możliwych do uzyskania w tym zakresie. Jest to wynik taki sam jak za 2022 r. Wartość wskaźników zadłużenia aktywów wskazuje tendencję rosnącą. Spadek wypłacalności spowodowany jest ujemnym wynikiem finansowym.

Prognoza sytuacji ekonomiczno – finansowej na lata 2024 – 2026

- Prognoza finansowa na lata 2024-2026 została opracowana zgodnie za art. 52 ustawy o działalności leczniczej, tj. że SP ZOZ pokrywa z posiadanych środków i uzyskanych przychodów koszty działalności i reguluje zobowiązania.
- Prognoza finansowa została opracowana na podstawie rachunków zysków i strat z 2023 r. oraz na podstawie planu finansowego na 2024 r. W prognozie założono wzrost kosztów spowodowany wysokimi wskaźnikami inflacji, wzrostem wynagrodzeń oraz niskim poziomem przychodów, głównie z kontraktów z NFZ.
- Do prognozy przychodów na lata 2024-2026 przyjęto, że zakres realizowanych świadczeń ze środków publicznych będzie obejmował wszystkie zakresy dotychczasowej działalności Zakładu.
- Prognoza finansowa na lata 2024-2026 zakłada ujemne wyniki finansowe w poszczególnych latach. Prognozowanie wyników finansowych z uwagi na wiele czynników zmiennych oraz dynamicznie zmieniających uwarunkowań ekonomicznych obarczone jest znaczną niepewnością.
- Zgodnie z analizą trendów w przychodach i kosztach w latach ubiegłych z uwzględnieniem aktualnych informacji mogących mieć wpływ na przyszłą sytuację finansową Zakładu, w kolejnym latach prognozowane jest osiągnięcie straty netto:
 - w 2024 r.: - 6 033 810,42 zł,
 - w 2025 r.: - 3 927 385,13 zł,
 - w 2026 r.: - 1 784 143,40 zł.

Na podstawie przedstawionego Raportu o sytuacji ekonomiczno – finansowej SP ZOZ w Sokółce za 2023 r. oraz w oparciu o wskaźniki sytuacji ekonomiczno – finansowej należy stwierdzić, że:

- 1) sytuacja finansowa SP ZOZ w Sokółce jest bardzo trudna, a rentowność Zakładu pozostała na poziomie zbliżonym do 2022 r.;

- 2) koszty działalności SP ZOZ w Sokółce przewyższyły uzyskane przychody w 2023 r;
- 3) przyczynami pogorszenia rentowności SP ZOZ w Sokółce jest zbyt niski poziom finansowania ochrony zdrowia, nierentowność procedur, nierównomierność wyceny procedur i prywatyzacja najbardziej rentownych specjalności;
- 4) SP ZOZ w Sokółce zwraca również uwagę na niejasność przepisów i zasad finansowania świadczeń m.in. polityka NFZ w odniesieniu do nadwykonań;
- 5) znaczne pogorszenie sytuacji finansowej Zakładu jest bezpośrednio związane z wysokimi kosztami wynagrodzeń, materiałów medycznych i pozostałych kosztów operacyjnych;
- 6) niekorzystny wpływ na sytuację ekonomiczno-finansową SP ZOZ w Sokółce mają również wysokie koszty utrzymania gotowości oddziałów również w przypadku kiedy nie ma pacjentów, zbyt niski wzrost wartości przychodów wynikający z niedoszacowania wartości kontraktów z NFZ oraz radykalny wzrost wartości zobowiązań z tytułu kredytów i pożyczek;
- 7) wskaźniki efektywności SP ZOZ w Sokółce nie są optymalne, jednak nie świadczą o problemach w regulowaniu zobowiązań i uzyskiwaniu należności;
- 8) wskaźniki płynności finansowej wskazują na zdolność SP ZOZ w Sokółce do terminowego regulowania zaciągniętych zobowiązań poprzez upłynnienie środków obrotowych;
- 9) przy braku zwiększenia finansowania przez NFZ w kolejnych latach SP ZOZ w Sokółce będzie osiągał ujemny wynik finansowy;
- 10) należy rozważyć zwiększenie działalności części oddziałów szpitalnych, rozszerzenie działalności Zakładu poprzez utworzenie POZ oraz dodatkowych poradni specjalistycznych w celu zabezpieczenia potrzeb społeczeństwa oraz pozyskania nowych umów na świadczenia medyczne a tym samym zwiększyć przychody SP ZOZ w Sokółce.